

Opinia
do ustawy o zmianie zakresu obowiązywania Europejskiej Karty Społecznej
sporządzonej w Turynie dnia 18 października 1961 r.
(druk nr 798)

I. Cel i przedmiot ustawy

Przedmiotem ustawy jest wyrażenie zgody na dokonanie przez Prezydenta RP zmiany zakresu obowiązywania Europejskiej Karty Społecznej sporządzonej w Turynie dnia 18 października 1961 r. Zmiana dotyczy wyłączenia z tego zakresu art. 8 ust. 4 pkt b Umowy.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Celem ustawy jest uniknięcie niezgodności przepisów polskiego prawa wewnętrznego z przepisami wspólnotowymi, a tym samym niedopuszczenie do wniesienia przez Komisję Europejską skargi na Rząd polski

Materia wyłączonego art. 8 ust. 4 pkt b obejmuje zakaz zatrudniania kobiet w kopalniach pod ziemią oraz, jeżeli ma to miejsce, przy wszelkich innych pracach nieodpowiednich dla nich z powodu niebezpiecznego, niezdrowego lub uciążliwego charakteru. Zakaz pracy pod ziemią dla kobiet wprowadzono do prawa polskiego w związku z Konwencją MOP nr 45 oraz Europejską Kartą Społeczną. Komisja Europejska w 2007 r. skierowała do Polski zarzuty dotyczące transpozycji dyrektywy 2002/73/WE zmieniającej dyrektywę 76/207/EWG w sprawie wprowadzenia w życie zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn w zakresie dostępu do zatrudnienia, kształcenia i awansu zawodowego oraz warunków pracy. Zdaniem Komisji zakaz zatrudniania kobiet w kopalniach pod ziemią stoi na przeszkodzie zapewnieniu równouprawnienia płci. W następstwie skierowania zarzutów w stosunku do Polski w 2008 r. dokonano wypowiedzenia Konwencji MOP nr 45, a wyłączenie z zakresu obowiązywania w stosunku do Polski w/w uregulowania Europejskiej Karty Społecznej stanowi kolejny etap, przed zmianami w prawie wewnętrznym, polegającymi na znowelizowaniu stosownych uregulowań prawa pracy (Kodeksu pracy oraz rozporządzenia w sprawie wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla kobiet). W 2009 r. Komisja Europejska skierowała do Polski uzasadnioną opinię w związku z dalszym brakiem

transpozycji do prawa krajowego dyrektywy 2002/73/WE zmieniającej dyrektywę 76/207/EWG. Zdaniem Komisji Europejskiej zupełne wykluczenie kobiet z zajmowania niektórych stanowisk z powodu ogólnego zagrożenia dla zdrowia nie mieści się w granicach dozwolonych różnic w traktowaniu i nie jest dostatecznie uzasadnione także z naukowego punktu widzenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa uchwalona w dniu 5 marca 2010 r. stanowiła przedłożenie rządowe, które wpłynęło do Sejmu w dniu 22 stycznia 2010 r. Projekt ustawy był przedmiotem prac sejmowych komisji: Polityki Społecznej i Rodziny oraz Spraw Zagranicznych. Komisje wniosły o przyjęcie projektu z poprawką dotyczącą wejścia w życie ustawy – nie z dniem ogłoszenia, lecz po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia (co wiąże się z najbliższym przewidywanym terminem złożenia Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy notyfikacji o wypowiedzeniu Umowy lub jej postanowień - zgodnie z uregulowaniami Umowy jest to możliwe najpóźniej od dnia 26 stycznia 2012 r., a wypowiedzenie będzie skuteczne od dnia 26 lipca 2012 r.).

III. Uwagi szczegółowe

Europejska Karta Społeczna została ratyfikowana przed wejściem w życie obowiązującej Konstytucji RP, dlatego stosuje się art. 241 ust. 1 Konstytucji, zgodnie z którym umowy międzynarodowe ratyfikowane przez Polskę na podstawie obowiązujących w czasie ich ratyfikacji przepisów konstytucyjnych i ogłoszone w Dzienniku Ustaw, uznaje się za umowy ratyfikowane za uprzednią zgodą wyrażoną w ustawie i stosuje się do nich art. 91 Konstytucji RP, jeżeli z treści umowy wynika że dotyczą kategorii spraw wymienionych w art. 89 ust. 1. Europejska Karta Społeczna dotyczy wolności i praw obywatelskich określonych w Konstytucji RP oraz odnosi się do spraw uregulowanych w ustawie (art. 89 ust. 1 pkt 2 i 5 Konstytucji).

Ustawa nie budzi zastrzeżeń o charakterze legislacyjnym.

Bożena Langner

Główny legislator